

ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေသည့်အခါ
အစိုးရအဖွဲ့အစည်းအား

နှစ်စဉ်ကျင်းပခြင်း

ကရင်နစ်သစ်ကူးနေ့ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ သမိုင်းကြောင်းကို
 သတိရမှတ်မိစေရန်စာတမ်း

မန်းပီတက္ကရင်(KKK)

စာရေးသူကိုယ်စား အမှာစကား

ဤစာအုပ်ကို "နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲဖြစ်သော ကရင်အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူး နေ့ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ သမိုင်းကြောင်းကို သတိရ မှတ်မိစေရန်စာတမ်း" ဟု အမည်ပေး ထားသော်ငြား စာအုပ်ထုတ်ဝေခြင်း၏ အဓိက ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကရင်တစ်မျိုးသား လုံး နှင့် သက်ဆိုင်သော ကရင်အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူးပွဲတော် ပေါ်ပေါက်လာပုံနှင့် ကရင် နှစ်သစ်ကူးနေ့တွင် ကျင်းပလေ့ရှိသော ဓလေ့ထုံးတမ်းများ၏ သမိုင်းကြောင်း ကို သော်လည်း ကောင်း၊ ကရင်ပြုက္ခဒိန်ခုနှစ် (သို့မဟုတ်) ကရင်ခုနှစ်နှင့် ပတ်သက် ပြီး ကရင်တစ်မျိုးသားလုံး သိရှိရန်သော်လည်းကောင်း ရည်ရွယ်၍ ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကရင်လူမျိုးများမှာ ကရင်အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူးနေ့ ပေါ် ပေါက်လာပုံကို သော်လည်းကောင်း၊ ကရင်ခုနှစ် ရေတွက်ပုံသော်လည်းကောင်း၊ တော်တော်များများ မသိရှိကြပေ။ ထို့ကြောင့် ဤစာအုပ်ကို ဝေမျှ၍ သော်လည်း ကောင်း၊ ဖတ်ရှုပြီး ဝေမျှ၍သော်လည်းကောင်း၊ မျိုးဆက်သစ်များအား လက်ဆင့် ကမ်းပေးကြပါရန် နှိုးဆော်အပ်ပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ ကရင်လူမျိုးတွင် ဖော်ထုတ်စရာ၊ ဝေမျှစရာ သမိုင်းကြောင်း များစွာ ရှိပါသည်။ ထိုသမိုင်းကြောင်းများမှာ-

- (၁) စာပေနှင့် သက်ဆိုင်သော သမိုင်းကြောင်း
- (၂) ယဉ်ကျေးမှုဓလေ့ထုံးစံနှင့် ပတ်သက်သော သမိုင်းကြောင်း
- (၃) အမျိုးသားရေးနှင့် ပတ်သက်သော သမိုင်းကြောင်း
- (၄) တော်လှန်ရေးနှင့် ပတ်သက်သော သမိုင်းကြောင်း
- (၅) နိုင်ငံရေးနှင့် ပတ်သက်သော သမိုင်းကြောင်း

စသဖြင့် များစွာထဲမှ ကရင်အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူးနေ့နှင့် ပွဲတော်နေ့တွင် ကျင်းပလျက်ရှိသော ဓလေ့ ထုံးတမ်းများ ပေါ်ပေါက်လာပုံ သမိုင်းနှင့် ကရင်ခုနှစ် ရေတွက်ပုံ သမိုင်းကြောင်းတို့ကို ဖော်ထုတ်ဝေမျှခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်ကိုဖတ်ရှုပြီး သိရှိသမျှအား မျိုးဆက်သစ်လူငယ်များသို့ လက်ဆင့်ကမ်းပြောပြခြင်းဖြင့် သမိုင်းကို လက်ဆင့်ကမ်း ဝေမျှပေးကြပါရန်လည်း မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

ဤစာအုပ်၏ မူရင်းမှာ အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် ရေးသားထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မူရင်းအင်္ဂလိပ်ဘာသာမှ ဘာသာပြန်ခြင်း ဖြစ်သဖြင့် လွဲချော်မှုများ ရှိခဲ့လျှင် နားလည်ပေးကြပါရန် မေတ္တာရပ်ခံအပ်ပါသည်။

ကရင်အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူးနေ့တွင် အားလုံးပျော်ရွှင်ကြပါစေ။

Happy Karen New Year!

စောကျော်ဌေးရင် @ Keeny

မြန်မာဘာသာပြန် - သရာမူ အယ်ဆိုဂေ

စကောကရင်ဘာသာပြန် - သရာအယ်လယ်

လိက်ထူလီဘာသာပြန် - သိင်းဖယ်ဖင့်

(၇၉)စွဲထင်းခါ ဖွံ့တိုင်းထင်းသင့် ထိုင်းစုင်အုံခါမူ့ကီ (၂၀၁၆)

ဖွံ့ဆိုင်ခါဖိတ်လိက်ထိုင်းမူ့လိထိုင်း (၂၇၅၆)

ပွဲမာထင်းစးကိပ်-ထိုင်းခေ အုံမွဲဝေ ခေ ဖွံ့တိုင်းထင်းသင့်မူ့ကီယိုက်ကံ ဓေမေင်စိင်-အုံစး
အုံဟိုင်း-အုံကိုင်ယိုက် ထင်းထင်းစး ထိုင်း-ထိုင်းထောင်းစးထိုင်းစး ကံစးလိ-အုံဟိုင်

လိက်သွါပတ်

စးဆာင့်ခေ ကုံလွဲဝေဖိတ်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပိုင်ဌိန်လင်-ဗျာ၊ ခွဲကုန်ဖိုင်သယ် အေ
ဟိုင်ခွင် စးဆာင့်ခေ ကုင်လင်-ဗျာဖိုင် ဟုံဟိုင်ခေခင်သယ်ကုံသီးမလုံကါ စးဆာင့်
ခေ အုံစုင်အုံပါင် ဖွံ့ဆိုင်ခါဖိတ် ထိုင်ဖူဝါသယ် ခေခါန်-ဖိုင်ဖိတ် ခါန်-ဆိုင်ခါဖိတ်
ထိုင်ဖူဝါသယ် လုက်ဆိုင်ကုံအိုင်ကုံအုံဟိုင်။

ဖွံ့ဆိုင်ခါဖိတ်လိက်ထိုင်းမူ့လိ (၂၇၅၆)ကိင်း၊ (၇၉)စွဲထင်းခါ ဖွံ့ကိင်း
ထင်းသင့် ကိင်းစုင်အုံခါမူ့ကီ (၂၀၁၆)ကိင်းဖိုင်အိုင်ယိုင်ကုံ မွဲဟုံယိုက်ထင်းထိုင်စး
စးဆာင့်ခေ ဖွံ့ကိုင်-အုံဖူအုံခိုင်-ဖါဗျာဟုံယိုင်ဝေကုံယိုင်အုံဟိုင်။ စေသိုင်ကင်းထင်းစး
ထိုင်-ကါင်းစး ထိုင်စးကံစးလိ၊ ခွဲဝေ စးဆာင့်ခေ မေင်စိင်-အုံစးခေစးဟုံယိုက်ထင်း
ကောင်စး ဖွံ့ကိင်းထင်းသင့်မူ့ကီအုံဟိုင်။ လိက်သွါပတ်ယိုင် ဖေ့လင်ဆုံပယ်တင်
လင်ဖွတ်ပပ်-ပျာ လင်ဖေ့စးကံ မွဲခွင်စးဆာင့်ခေ ခေါ်ဗျာဟုံကါ-လဲာသယ်လုံဖး
ယိုင် စာဂုက်-စာတာစး ဗျာဟုံမာ-လင်ကုံ အုံစီး-သင့်ထုက် မုံလင်လင်ဖေ့စးသာ
ကုံလုံ။

လုံကီယိုင်ကုံစာစိုင် ခေဖွံ့ဆိုင်ခါဖိတ်အုံဟိုင်။ မွဲထိုင်ကောင်စးထိုင်ဝေခေ
(၂၇၅၆)ကိင်း လိထိုင်ခွက်ဖိတ်ယိုက်ထင်းလုံသင့်ယိုင်ကုံလုံ။ ခေပိုင်သင်ဆိုင်ခါဖိတ်
သယ်ဝေယိုင်အုံဟိုင်-ကုံဗျာ။ မွဲဝေခွဲ(၁၃၇၈)ကိင်း လါပျာသိုင်ယိုက်ထင်း (၁)သင့်
ကုံဆေင်-လုံ။ စးဆာင့်စးဝေခွဲ ခေဖွံ့ဆိုင်ခါဖိတ်ကိင်းထင်းသင့်မူ့ကီယိုင်ကုံ ပွဲမာ
ထင်း ကောင်စးယိုင် စာင်းလင်ကောင်-ဝေလုံ(၁၉၃၆)ကိင်း အုံခါခွဲ အိုင်ကုံယုင်ကုံ
ဟိုင် မူ့လုံကီ ယိုင်ကုံ မွဲပွဲမာထင်းကောင်စး မွဲဝေ(၇၉)စွဲထင်းခါ စးဆာင့် အုံ
ခေ ချင်ပါင်ကျင်ဩယိုင်ကုံဆေင်။ လင်ကုံအုံဟိုင် ထိုင်-ကါင်းကောင်စး ကဲဝေလုံ။
ခေဖွံ့ဆိုင်ခါဖိတ် ဝေခွဲဝေသယ်ယိုင်အုံဟိုင်။ ကုံစာစိုင် မွဲစးဝေခေခိုင်ရိက် ဖိတ်
(ဖွံ့ခါပွာ) သယ်ဝေခေခိုင် လေင်ထင်းစးထိုင်စးဝေ မွဲလုံဆုံအုံကိင်း ဖိုင်အိုင်ခေ
ကုံသိုင် ကုံသယ်ကုံဟိုင် စးဆာင့်ခေ ဗုဒ္ဓဖိတ်(ဖွံ့ခါသင်ယာ)သယ်ဝေ ခေသယ်
ယိုင်ကုံခွင် ပူဖေ့ကုံလိုင်ထင်း ကောင်စးထိုင်စးဝေခွဲ ဖွံ့သာပျာ-သယ်ယိုင်ကုံဟိုင်
ပွိုင်-ဖေ့ကောင် စးထိုင်ဝေ ခေပွဲသင်ယာသယ်ဝေ အုံဟိုင်-ယိုင်ခေကုံ ခေသိုင်အုံး
မေင်အွာ ပိလုံပါသယ်ခေခိုင်ယိုင်ကုံဆေင်-လုံ။ ဖွံ့ဆိုင်ခါဖိတ်ကိင်းထင်းသင့်မူ့ကီယိုင်
မွဲစးဝေခွဲ ခေမွဲလုံခါန် ပြေထိုင်ပိုင်ဌိန်အုံခိုင်-ဝေယိုင်ကုံခေ စးဆာင့်ခေခါန်-မေ့န်

မာထိုင့်စိုင်းသာ အိုဟင်းစဟင်း၊ ဓားခင်းမူးအိုပွိုမူး၊ ကီလိုကီကိုဆောင်းလင့် မွှာစိုပ်လုံ။

အိုဝီထုကမ်းဆာင့်ဇေဆိုင်ခိုင်ပွဲလင်ကောင်းမားအိုဟင်းယိုပ်ကံစိုပ်စိုပ် မိုလင် လင်ဝီစား သာကံ မွှာဝေဇူးမားဆာင့်ဇေ မေင်စိုင်းဆားအိုလိုကင်သယ်ဝေဇူး ယိုပ်ကံ ဝေ အင်းဟူ။ ယေဝင်ကောင်းမားဇူးမားအိုမွှာဝေဇူး မားဆာင့်ဇေဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါလိက်ကောင်း မူးလါယိုပ်အိုဟင်း ဆိုဇူးစိုပ်ဆိုထိုယါအို လိုကင်ကင်ယိုပ်ကံလုံ။ မေင်စိုင်းပညားဆား လိုကင်ကင်လင်မားဝေဇူးကံ မွှာကံလယ့်စိုပ်စိုပ် ဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါဆိုင်စံင်သယ်ဝေ ဇူးယိုပ် မွှာဆိုင်အိုလိုဒီးဟယ့်လင်လုံ မံင်ကိုင်လေယားဆိုင် အိုလိုဒီးအိုစံင်အိုကံ ခဝ့်ကံဟိုင် ချိုထင်လင်ကောင်းမားထိုင်မားဝေ လိုခါနီးမျေန်မာဖိုင်ခဝ့်ယိုပ် မွှာလိုယူနိုင်လင်သာ (ခါနီး တိုရုင်မူးနုကံ)ကံအိုင် ခဝ့်ကံလိုဆင့်ကံဇူ။ မွှာဟယ့်နုကံလင် ကောင်းမားထိုင်မားဝေဇေ အိုဇိုင်းအိုဖူး လိုမားဇိုင်လိုတ်သာမားအို (၇)ဇိုင်းယိုပ်ကံဆောင်းလုံ။ အိုဝီထုကံလိုဇိုင်း ကံစိုပ်စိုပ် ခွိုပ်ထင်ကောင်းခွိုက်မားဝေယူနိုင်ယိုပ် မွှာလို ဘီစီ ၁၁၂၈ ကိုင်းချိုဇူး အိုင် ကံဟိုင် ဘီစီ ၁၁၂၅ကိုင်း အိုချိုကံ ထိုင်ဟူးလင် ကောင်းမားထိုင် လိုခါနီးမျေန်မာဖိုင် ယိုပ် ကံလုံ။ ဒုတိယအိုကိုင်းကံလိုဇိုင်းကံခဝ့်ကံဇူ စာင်းဖါထင်းကောင်း မားဝေဇေယူ နိုင်ယိုပ်မွှာလို ဘီစီ(၄၁)ကိုင်း အိုချိုဇူးအိုင်ကံဟိုင် ဟူးထင်လင်ကောင်းမားထိုင် မားဝေ ဇူးလိုခါနီးမျေန်မာဖိုင်ခဝ့်ယိုပ်ကံ မွှာ ဘီစီ(၇၃၉)ကိုင်း အိုချိုကံဆောင်းလုံ။ မွှာဇေ ဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါသယ်ယိုပ်ကံဝေ ဟူးထင်လင်ကောင်းမား ခါနီးမျေန်မာဖိုင် မွှာဇေ ဘီစီ (၇၄၉) ကိုင်းယိုပ်မားကောင်းကံ အိုခင်းထိုင်ပိုကံသိုင်ကံဟိုင် ဟိုအေးဇူးအင်း ကောင်း မားထိုင်မား မွှာဝေဇူး ခံင်မိုကောင်းအိုချိုယိုပ်ကံမိုင်ယိုပ်ကံစိုပ် ဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါလိက်ကောင်း မူးလါယိုပ် မွှာမားဝေ (၂၇၅၆)ကိုင်းယိုပ်ကံလုံ။

ဇေ အိုကောင်းကီအိုဟင်း မွှာမိုခိုင်ဖါအင်းကင်ကောင်းမားထိုင်မား မွှာဝေဇူး ယိုပ်ကံ မွှာဝေဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါကောင်းထင်းသင့်မူးကီယိုပ် မွှာမားဇေ ပိုယင်လိက်ကောင်းမူးလါ လါပျာသိုင်ယိုတ်ထင်း(၁)သင့်ယိုပ်ကံဝေအိုဟိုင် အိုကျိုင်းယိုပ်ကံလုံ။ မွှာလို ကဲမား ကိုင်လိုပ်ကောင်းအိုချို ကါလါအိုထင်ဖိုင်ချိုဇူးအိုင် မွှာမားဝေဇေ ဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါအိုဇိုင်းအိုဖူး (Karen National Association) KNA ဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါသယ်ကွါ ဇေသိုင် ဆိုသိုယို အေး မွှာဇေ (Daw-Ka-Loo) ညဟ်ကူဇေကံသိုင် အိုဝီထုကံ ဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါယိုပ်ကံ ပွိုင်ထင်းကောင်းမားဝေဇေ ဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါသယ်ခဝ့်ယိုပ်ကံဆောင်းလုံ။ ဆိုအိုဇိုင်းအိုဖူး လိုဇိုင်းယိုပ်ကံစိုပ်စိုပ် စာင်းလင်ကောင်းလုံ ၁၉၃၇ ကိုင်း မားဝေဇူးအိုချိုကံ စာင်းလင် အင်းကိုင်ထင်းကောင်းမားဝေဇူး ဇေဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါ လိက်လဲာဇေဆိုယို.လါစီကြာ ထင်း ထိုင် မားကဲလါအိုင်ကံအိုဟင်း မိုလေင်လိုယိုအိုဟင်းသယ်။ ဇေ ဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါသယ် ဝေယိုပ် အိုဟင်း (ဖွံ့ဆိုင်ဖေဖါမူးကီ)ယိုပ်ကံ မာကောင်းလင်ကောင်း မားကဲလါ ဇေ သိုင် မားဟိုင်ကဲမားဝေကံ မူးအိုပွိုမူးကီကံသိုင်ကံသယ်ယိုပ် လို ကိုင်လိုပ်ကောင်း ပိုင် ငြိန့်အိုဇိုင်းအိုအိုင်ကံခဝ့်ကံလုံ။ မွှာအိုသီးဝေဇူး ဆိုပိုယေတ်အိုမားဆိုင်ထောတ်စိုပ်အိုမား ကံ မွှာကံလယ့်စိုပ်စိုပ် မွှာဆိုင်ဖေဖါသယ်လုံဖေးယိုပ် လိုဟာဇေလိုဟာ ဖိုင်းကိုင်

ထင်းစူးကုဟုံတိုင် တောင်ထင်းကောင်စားထိုင်စား ဆိုယု၊ ဆိုဗိုင်သယ် ထံင်-ဖွံ့ဆိုဒ်ဖေါဟ် ကွါယိုင်ကုအ်ဟုံတိုင် အေဟုံတိုင်ဒုင်ဒေ လုံထီးယုင်-ယိုင်လဝ်ကုဆေဝ် ဒေခါနီဗိုင် ဖေါဟ် ခါနီ-ဆိုဒ်ဖေါဟ်သယ် လုကဆိုင်လုကကွါယိုင် ပွိုင်တောင်ထင်းကောင်စား ဆိုကယ် အင်းစားဒိုင်မဝ်မိုယိုင်ကု ဖွံ့ဟူးကဲစားလါ-အ်ဟုံတိုင် ဒေ မိုအ်ထင်းစားထိုင် ဖွေးဖွေး ယု၊ ယု၊ ယုင်ယုင် ယိုင်ကု ကဲစားလါ-အ်ဟုံတိုင် ဝေကုသိုင်ကုလုံ။

ကိုင်လိုင်ကောင် ပိုင်ဥြန့်အ်ဒိုင်ယိုင်ကုစိုဗ် မွဲစားဝေဖွံ့ဆိုဒ်ဖေါဟ်သာအ် အဲဆိုဒ်ဆေးသယ်လုံဖးယိုင်ကုဝေ သာအ်စားဒေဆိုင်တုင်-ပါင်သယ်လုံဖးယိုင် ဒေဟ် ထင်း ကောင်စားအ်ယိုင်ကုယုင်ကုဟုံတိုင် ဖွံ့ဆိုဒ်ဖေါဟ်သယ်ဝေ သင်းသာသယ်လုံဖး ယိုင် ဒေဖွံ့ဆိုဒ်ဖေါဟ်သယ်ဝေခဝ်ယိုင်အ်ဟုံတိုင် ဝေသိုင်ကဲထင်းကောင်စားထိုင်စား ဖွံ့ သာအ်ဒေဟ်ဒေ အဲလင်ဆိုဒ်သယ်ခဝ်သယ်ယိုင် မွဲမိုဗေဟ်ဂါင်-ကောင်စားထိုင်စားကု မိုဗွဲလုဗွဲယိုင် မိုဗေလင်လုံအ်လိုင်စားကုယုင်ကုဟုံတိုင် ဒေမိုဗွဲထီဆာယုင်ယိုင်ကုဥြ စားဒိုင်ဆိုင်မင်း ကောင်စားထိုင်စားဝေဒူးသယ်ခဝ်ယိုင်ကုဥြ။ မွဲဒေအ်သီးဝေဒူးသယ် ယိုင် မိုလေဝ်ဖိင်းကိုင်ကောင်စားထိုင်စားဒေ ဆိုဆိင်းယူးကိုင်လိုင်ကောင် ဆိုဟုံယုဥြ။ သယ်ခဝ်ယိုင်ကု အ်ခေါဟ်ကျိုင်ကု ဒေမိုဗေလင်ကောင်-လင်စား မာကါင်းလင် ကောင်စားထိုင်စားဒေ (ဖွံ့ဆိုဒ်ဖေါဟ်မူ-ကီ)ယိုင် ကိုတင်သာမဲစားဝေဒူးကု ဒေဟ်သိုကါ မာဆေဝ်-လုံ။

စင်စိုဗ်အ်ခေါဟ်ကျိုင်ကု ပိုင်ဥြန့်အ်ဒိုင်ဝေယိုင် ထံင်-စားဝေဒူး ဖွံ့ဆိုဒ်ဖေါဟ် မူ-ကီအ်လင်-ယိုင် ဒေ မိုဗေလင်ကောင်-မာကါင်းလင်ကောင်စားထိုင်စား မွဲဝေဒေ ဖွံ့ ကိုင်းထင်းသင့်မူ-ကီအ်ဟုံတိုင်-ယိုင် အင်းခံင်ကောင်ထိုင်စားလါ-ကုအ်ဟုံတိုင် လင်ဟုံတိုင် ကောင်စားထိုင်စားဝေဒူး ဖွံ့ဆိုဒ်ဖေါဟ် အ်ခေါဟ်ကျိုင်သယ်လုံကျိုင်ကုလုံ။ စင်စိုဗ် အ်လုံ ပါလေဝ်မိုင်တယ်ရောင် အ်ဖိုင်ခေါဟ်လုံဆိုင်ခဝ် ဖွံ့အ်လွဲသယ်လုံဖးကု ကိုင်ကုအ်ကံင်း ကောင်စားထိုင်ဝေဟုံတိုင် အ်ကံင်းလင်ထိုင်ယိုင်ကောင်စားထိုင်စားဝေ စားဆာဒ်ဒေ ဆိုင်ကိဗွာ ဆိုင်အ်ဟုံတိုင် အ်ကျိုင်သယ်ယိုင်ကုဟုံတိုင်ကုဥြ ထံင်ထိုင်လုံ အ်လင်-ခါင်ထုကံခဝ်ယိုင်ကု ဒေ လါပိုယင် လါပျာသိုင်ယိုတ်ထင်း(၁)သင့် မူ-ကီ ယိုင်ဒေ မိုအ်ကေကောင်စားထိုင်ဝေ ဒေ ဖွံ့ကိုင်းထင်းသင့်မူ-ကီယိုင်ကုအ်ဟုံတိုင်-ကု ဒေ ဆိုင်အ်လင်ကောင်စား အ်လုံအ်ဖိုင်လး ဝေခဝ်သယ်ယိုင် အ်ဖိုင်ခေါဟ်ယိုင်ကု စးရဲ-တတ်ဒုင်းဖါလင်ကောင်စားမိုင်ဝေဝေသိုင် ယု၊ ယု၊ ယုင်ယုင်ကုသိုင်ကုဆေဝ်-လုံ။

(၁) ထိုင်ခုက်ဖေါဟ်ယိုတ်ထင်း(၁)သင့်ယိုင် စားဆာဒ်ဒေ ဖွံ့ဆိုဒ်ဖေါဟ်လုကကွါ လုကဆိုင်ယိုင်ကု ဒေ ဆိုင်စင်ဒေသာသ့ကါင်ဖါသာသယ်သီး လုံအ် ကင်-ဟာ အင်းခံင်ကောင်စားကဲကုလုံ။

(၂) ထိုင်ခုက်ဖေါဟ်လါယိုတ်ထင်း (၁)သင့်ယိုင်ကုစိုဗ် လုံထီးယုင်-လဝ် ကုဆေဝ် မွဲစားဝေဒေ လါ (Tha-Lay) သာလေး (၁)သင့် အေလုံ

မွာစးသီးလါ (Htaung-Khauk-Po) ထိုင့်ခုက်ဖေါဟ်(၁)သင့်ယိုင် လင်စးအိုစးပုဂ်ကုာ်သိုင် လင့်ယိုင် မာကောပ်စး အိုတိုင်ဟုင်ခိုင် ကုာ်ဆေပ်လှ်။

(၃) လါသိုလေး (Tha-Lay) ချေ လါထိုင့်ခုက်ဖေါဟ် (Htaung-Khauk-Po) သယ်ယိုင် လင်စးပုဂ်အို မွာစးဝေ့ချေ လါပျာသိုင်ယိုင်ကုာ်ဟိုင် ချေ ဖွံ့ဆိုင်ဖေါဟ်ဝေ့ယိုင်အိုဟုင် မွာလါအိုချေ ကျပ်ဩချုပ်ပါင်လါပြေယိုင်ကုာ် ဆေပ်လှ်။

(၄) အေထံင်စးမူကီယိုင်ကုာ်စာ်စိုပ် ဖွံ့ဆိုင်ဖေါဟ်ဝေ့သယ်ယိုင် မွာစးအိုခါ ထုဂ်ထင်ပွဲထင်ကောပ်စးထိုင်ဝေ့ အိုကောပ်ကောပ်စးယိက်ယိက်ကဲ ဆိုခွီ ဆိုဖဝ် ဆိုသူးဆိုသး ဆိုထီဆိုင်ယိုင်ကုာ်သယ်၊ သုင်းထင်းစး ဟိုင်းသင့် ယုင့်သင့်သယ် ချေ ဖေ့ပေ့ပွဲပြင်လင်ကောပ်စးထိုင်စးဝေ့ ဆိက်လင် သင့် ယုဂ်လင့်သင့်ယိုင် ကုာ်သယ်ယိုင် ကုာ်လှ်။

စင်စိုပ်အိုခေါဟ်ကျိုင်ကုာ် ချေ အိုလင်ကောပ်စးဝေ့သိုင် အိုအိုဖင့်ခေါဟ် ကုာ်သိုင်ကုာ်သယ်ယိုင် အိုခေါဟ်ကျိုင်ကုာ် ရှုတတ်ထင်းကောပ်စးထိုင်ဝေ့ ချေ ဖွံ့ဆိုင် ဖေါဟ် ကိုင်းထင်းသင့်မူကီယိုင်ကုာ်လှ်။ ချေ ဖွံ့ဆိုင်ဖေါဟ် ကိုင်းထင်းသင့်မူကီ ယိုင် အိုဟုင် မာကောပ်အိုတိုင်ကဲလါ ဆိုကီစွာဝေ့အိုဟုင် ယိုင်ကုာ် ဆူလင်စူး ကါင်း သိုစိုပ်ထင်းလှ် ပိုင်ဥိုန်အိုခိုင်အို မွာစးဝေ့အို လှ်ပါလေပ်မိုင်မိုင်ခဝ် ဖွံ့ဆိုင် ဖေါဟ်အိုမာတ်သယ်လှ်ဖးယိုင်ကုာ်ချူ မွာဝေ့ဝေ့သိုင် အိုဖင့်လးအိုယိုင်ကုာ်လှ်။

(၁) စင်ဖိုင်ဆေန်ချေင်ဖိုင်းမေန်း	တံင်းအူ	ဝေပ်မေတ္တာ
(၂) စင်မျးသိုင့်	ဟသံာ်တ	ပုဒ္ဒဖေါဟ်
(၃) မာန်ယိုစး	ပိုင်သိုင့်(ခင်းထာ်လး)	ခိုရိတ်ဖေါဟ်
(၄) စင်စေပ်ခိုင်ကောပ်လူကောပ်	ပိုင်သိုင့်(မေံထါခေါဟ်)	ခိုရိတ်ဖေါဟ်
(၅) စင်ဖေသာ	မျင်းမျး(မူနက်)	ခိုရိတ်ဖေါဟ်
(၆) မာန်ကိုင်အေး	မျင်းမျး(မူထင်း)	ပုဒ္ဒဖေါဟ်
(၇) မာန်ထင်းခေန်	မိုအူပေန် (ခင်းထာ်လး)	ပုဒ္ဒဖေါဟ်
(၈) မာန်ယိုညောတ်	မိုအူပေန် (မေံထါခေါဟ်)	ပုဒ္ဒဖေါဟ်
(၉) စင်သာခိုး	သိုထုင့် (ခင်းထာ်လး)	ပုဒ္ဒဖေါဟ်
(၁၀) အူးလးဖေ(စးအိုင်)	သိုထုင့် (မေံထါခေါဟ်)	ပုဒ္ဒဖေါဟ်
(၁၁) အူးဖိုင်းမေူန်	ကျပ်ဂို (မူထင်း)	ပုဒ္ဒဖေါဟ်
(၁၂) စင်ဖိုင်းခေံ	ကျပ်ဂို (မူထင်း)	ခိုရိတ်ဖေါဟ်

အေထံင်လါသာလေး၊ လါထိုင့်ခုက်ဖေါဟ်ယိုတ်ထင်း(၁)သင့် အိုခါကိုင် ကိုင်းချေယိုင် ပိုင်သီးဝေ့သုးသယ်ဝေ့ ဖို့ဖူမောပ်မာန် ယုက်ချေဟ်ယုက်ယို၊ အိုသယ်

လုံဖးယိုဝ်ကု အ်ကံးလဝ်ထိုင်လဝ်လးစးဝေ့ဆံသယ်ကုဟံင် အင်းလင်ကောင်စး ထိုင်ဝေ့ စူးသင့်ခေတ် သယ်၊ ဍုဲမာထင်းကောင်စးဝေ့စုံးဘောင်းအ် ခေ့အ်ကင်း အ်ကွါယိုဝ်ကုသီး ခေ့ သုင်းမုက်သါလိုင်ကုဆေဝ်လဝ် ကုဟံင်ကုသီးမလုံကါ ဟ်ဒုးလင်ကဲအ်ကု မွဲဝေ့ ဖြဲဆိုင်ဖေတ်သယ်ယိုဝ် ခေ့လိုင်လါ အ်လင်ကောင် ထဝယ်စး အ်စေသိုဝ် အ်ဖင့်လး သယ်ခဝ်ယိုဝ်ကုသီး အင်းတာင်ဍုဲမာထင်းကောင်စး အ်သယ်ယိုဝ်ကုဆေဝ်လု။

(၁) ဆိုသူးဆိုသး ဆိုထီးဆိုခံင်ကောင်စးအ်လု ကျိုင်ဖိုင်၊ ယုဂ်ဖိုင်၊ ဆိက် ကါဖိုင် ကုသယ်ကုခဝ် လုံဖးသယ်ယိုဝ် အင်းဖံင်အင်းယိုင်ထိုင်စးဝေ့ ဖွေးဖွေးလု။

(၂) စးဆာင့်ခေ့ဘာစင်းမူးခွါသယ်ဝေ့ ခဝ်ယိုဝ်ကုစိုင်ခိုင် ထံင်ထိုင်ကေမူးကါ အ်ခါ ကေ့စိုဒ်ထုဂ်ဖတ်ထင်းကောင်စးထိုင်ဝေ့ အ်သီးဝေ့ဒူး ဆိုယိုဆိုလါ အ်လင်ကောင်စးအ် သယ်ယိုဝ်ကုဟံင် အင်းယိုင်အပ်ယိုင်စးထိုင်စးဝေ့ဒူး မုက်မုက်လါလါကုလု။

(၃) လါသာလေး၊ လါထိုင်ခွက်ဖေတ်ယိုတ်ထင်း(၁)သင့်မူးကီ၊ ကေဟုင်အ်ခါ ကုစာစိုင် တွန့်ဖေတ်ဆာလုက်ဆိုင်လုက်ကျါသယ်ခေ့ ချဲလင်-ချဲကိုင် ဖါဖိုင် ဟ်သယ်လုံကျင်း ကုသယ်ယိုဝ်ကုစိုင် ထံင်ကင်းမာကင်းဖါစး လင်ကောင်ထဝယ်စးလိုတ်သာအ်ကု ဒူးခံင်အ်ကုကောင်စးထိုင်ဝေ့ သယ်ဟံင် ယုက်ဂုက်ထင်းကောင်စးထိုင်ဝေ့ ဖီသာယု၊ ဖူသာယု၊ မောင်-ခေ့ဟ်မာန်ထိုင်ကုသယ်၊ ပူဖက်လိုင်ထင်းစးထိုင်စးဝေ့သယ် ပုံကု သိုဝ် မာထိုင်စးဝေ့ဒူးကုလု။ ဟံင်ကုချူ အင်းအပ်ယိုင်ထိုင်စးဝေ့ ခေ့သုံးယုဲသာယဝ်ကုဆေဝ်လု။

(၄) အ်ခါမူးကီ အ်ခေ့ကျင်ဍုဲ ဆိုလုံကီကုစာစိုင် ခေ့အ်သီးဝေ့ အ်လင်သာ အိုင်ဟေ့ဝ်အိုင်ဟေ့ဝ် ခေတ်လံင်ဆိုဘုသယ်ဝေ့ခဝ် စးဆာင့်ခေ့ ဆိုသုဂ် ထင်းသုဂ်လင်သယ် ခေ့ဆိုကုင်းထိုင်လိုတ်သာသယ်ယိုဝ်ကု မာပုံထုတ် မာယုးမာခါကောင်စးထိုင်စးဝေ့ကုဟံင် ချက်ကဲထင်းကောင်စးထိုင်ဝေ့ ခေ့ ဆိုကဲထီကဲသိုဝ်၊ ဆိုယုးမုက်ခံယဝ်ခေ့ ကျင်ဍုဲအ်သယ်လုံဖးကုလု။

(၅) အ်ခါမူးကီအ်ခေ့ကျင်ဍုဲဆိုလုံကီယိုဝ်ကုစိုင် ပုံသီးဝေ့ဒူးသယ်ဝေ့ ဖြဲဆိုင် ဖေတ်သယ် ယိုဝ် ခေ့ ပိုသုင်းထင်းကောင်စးထိုင်စး ဟိုင်းသင့်ယုင့်သင့် သယ်ခဝ်အ်ဟုင်-ကု ခုင်းဆေဝ်လင်စးဟိုင်း အ်ဖီ-ခါဖိုင်သယ် အေဟံင်ခိုင် စးဆာင့်ခေ့ အ်ခေတ်လံင်ကျါ ခေ့ဆိုလင်-ဆိုဘုအိုင်ဟေ့ဝ်အိုင် ဟေ့ဝ် သယ်ဖိုင်ခဝ် စးဆာင့်ခေ့ ယုဂ်သင့် ဆိုလင်-သင့်သယ်ဝေ့ယိုဝ်အ်ဟုင်- ဖေံယေ့ဂ်ပြင်လင်ကောင်စးဝေ့ဆိုကုသယ်ကုလု။

(၇၉) ဘျီတဘျီနံနံဆဲးဆာကညီနံနံထီဝ်သီမုာ်နံၤ (၂၀၁၆)
ကညီဒီကလုာ်လံာ်နံနံလံာ်လါ (၂၇၅၆) နံနံ
နံနံဆဲးဆာကညီနံနံထီဝ်သီဖဲကဲထီဝ်အတၢ်စံာ်စါတစါအဂ့ၢ်
လာပကသ့ၣ်နံနံထီဝ်တၢ်န့ၢ်အါအဂီၢ်.

ဆု, ကရုအပူၤပၤလီၤဆ့ၣ်နီၤ, ဝုၢ်ဆၣ်ဒီးလီၤကဝီၤခၢၣ်စးခိၣ်န့ၢ်သ့ၣ်
တဖၣ်ဒီး ဒီပုၤဝဲကညီကလုာ်မုာ်, ခွါဒီးကီၢ်စၢဖျိၣ်ထံဖိကီၢ်ဖဲခဲလၢာ်သ့ၣ်သုၤ,

အဆိန့ၣ်ယစံးဘျးဘၣ် ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ဒါခိၣ်န့ၢ်ဒိၣ်သွါကိးဂၤဒဲးလၢ
အဟ့ၣ်ယၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယၤလၢ ယက ဖးဖျါ ထီၣ်ဘၣ်မူးဖးဖျါလၢအဘၣ်ထွဲဒီး
“နံနံဆဲးဆာကညီနံနံထီဝ်သီ အိၣ်ထီၣ်အတၢ်စံာ်စါတစါ” အဂ့ၢ်ဆူ ကမ့ၢ်ကိးဒဲး
နီၣ်ဂၤဒဲးအဟဲထီၣ် တဘျီအံၤအအိၣ် ဒ်သိးပကသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ဒီး သ့ၣ်ညါက့ၤအါ
အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. (၇၉) ဘျီတဘျီ, ကညီနံနံထီဝ်သီ (၂၀၁၆) နံနံ, ကညီဒီကလုာ်
အလံာ်နံနံလံာ်လါ ၂၇၅၆ နံနံ.

တနံၤအံၤလၢပဝဲကညီကလုာ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်သလ့ၤလါထီၣ် (၁)
သီ (စါ), ထဲၣ်(နံ)ဒီးဖိၣ် (၁) သီ (ပွါ) န့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်လၢ ပံၤယီၤလံာ် နံနံလံာ်
လါတခါန့ၣ် မ့ၢ် “ပုၤသိၣ်လါထီၣ် (၁) သီ, ၁၃၇၈ နံနံ” န့ၣ်လီၤ. ကညီ နံနံထီဝ်သီ
ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်မၤအါဖဲ ၁၉၃၆ နံနံဒီး တနံၤအံၤန့ၣ် “ကညီနံနံထီဝ်သီ”
အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ပွါထီၣ် (၇၉) ဘျီတဘျီ, ကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်ဝဲ မ့ၢ်တၢ်ဆာဂ့ၢ်
ကတီၢ်ဘၣ်လၢ ကညီဖိအဂီၢ် လၢမုာ်မဆါ တနံၤညါအံၤန့ၣ်လီၤ. လၢပဝဲ ကညီဖိ
သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ် “ကညီနံနံထီဝ်သီ” အံၤမ့ၢ်တၢ်အကံၢ်အစီလၢ အပွါဒီး
တၢ်သ့ၣ်ဖွံသးညီဖးဒိၣ်, တၢ်မုာ်လၢဒီးတၢ်သ့ၣ်ခုသးခုန့ၣ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ကညီ ခရံၣ်ဖိ
သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒီး တၢ်ဘျီတၢ်ဘါလၢ သရိၣ်စါမိၤအပူၤဒီး မ့မ့ၢ်ကညီဘျးဒးဖိ
သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဘျီထီၣ်ဘါထီၣ်က့ၤ သ့ၣ်က့ၤ သးပုၤဒီး သီခါဖးဒိၣ် သ့ၣ်
တဖၣ်ဝဲၤ အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဒီးတၢ်လုၢ်အိၣ်လုၢ်အိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ကညီ နံနံထီဝ်
သီ အမုာ်နံၤတနံၤအံၤ ဘၣ်တၢ်ပပ်ပနီၣ်အါဒီး ထံကီၢ်ပဒိၣ် ပပုၤတၢ်ပတၢ်ပြး
ဟ့ၣ်နံၤသဘျုလၢ ကီၢ်ပံၤယီၤဒီတဘျီ ကအိၣ်ဒီးတၢ်ကး တံာ်ဂ့ၢ်သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်တမံၤလၢ ယသးအိၣ်စံးကတီၢ်အါန့ၣ်မ့ၢ် “ပုၤသ့ၣ်လံာ် စံာ်စါ
တဲစါ” သ့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ယိထံ သ့ၣ်ညါ ကညီကလုာ်အလံာ်နံနံလံာ်လါအဂ့ၢ်,
ဘၣ်ထွဲဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတနီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤသ့ၣ်လံာ်စံာ်စါ တဲစါ
တနီၤ စံးတုၢ်ဝဲဒၣ်လၢ ကညီကလုာ်ဒုၣ်အံၤ လီၤစၢလီၤသ့ၣ်ဝဲဒၣ်လၢ မိၣ်ကိလံ

ယာ၊ လာအဟဲန့ၣ်လီၤဆူ ကီၣ်ပံၤယီၤအပူၤန့ၣ် ခိၣ်ဝဲဒၣ်ကီၣ်ယုၣ်န့ၣ် လာအအိၣ် လာ တရူးကီၣ်အမုၢ်န့ၣ်တကပၤ ဒ်ပုၤနွံဖုအသိးန့ၣ်လီၤ. ပုၤအခိၣ်ထံးတဖုန့ၣ် ဟး ထီၣ်လာ ကီၣ်ယုၣ်န့ၣ်ဖဲ ချ. ခ. န ၁၁၂၈ နံၣ်ဝံၤ န့ၣ်လီၤ ဝဲဒၣ်ဆူ ကီၣ်ပံၤယီၤ ပူၤဖဲ ချ. ခ. န ၁၁၂၅ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. ပုၤခံဖုတဖုန့ၣ် ဟးထီၣ်ဝဲဒၣ်လာ ကီၣ်ယုၣ်န့ၣ်ဖဲ ချ. ခ. န ၇၄၁ နံၣ်ဝံၤ န့ၣ်လီၤဝဲဒၣ်ဆူ ကီၣ်ပံၤယီၤအပူၤဖဲ ချ. ခ. န ၇၃၉ နံၣ် န့ၣ်လီၤ. ဖဲပယုထံၣ်န့ၣ် တၢ်အခိၣ်ထံးခိၣ်ဘိလီၤတံၢ်လီၤဆဲးန့ၣ် ပုၤကညီကလုၣ် ဟဲန့ၣ်ဆူကီၣ်ပံၤယီၤပူၤ မ့ၢ်ဝဲဖဲ ချ. ခ. န ၇၃၉ နံၣ်ဒီး တုၤလာမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ် ပမ့ၢ်ထီၣ်ဒွေးက့ၤအံၤန့ၣ် ကညီ ကလုၣ်အလံၣ်န့ၣ်လံၣ်လါမ့ၢ်ဝဲ ၂၇၅၆ နံၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဂ့ၢ်ခံမံၤတမံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ခံကွၢ်စီၤကွၢ်က့ၤ ကညီနံၣ်ထီၣ်သီ ဘၣ်မနုၤလာ အလီၤဘၣ်ဖဲ ပံၤယီၤ အလံၣ်န့ၣ်လံၣ်လါ, ပုၣ်သိၣ်လါထီၣ် (၁) သီ အဂ့ၢ်န့ၣ်လဲၣ်. ဖဲကိၣ်လိၣ်နံၣ်စီၤဆါကတီၢ်အပူၤန့ၣ် ကညီ ကလုၣ်အတၢ်ကရၢ ကရိလၢအမ့ၢ် (Karen National Association) KNA အပူၤန့ၣ်, ဘၣ်ထွဲဒီးကညီ ကလုၣ်အတၢ်ကရၢကရိန့ၣ် ဘၣ်တၢ်သ့ၣ်ညါအီၤလၢအမ့ၢ် “ဒီကလုၣ်” ဒီးဒီကလုၣ် အတၢ်ကရၢကရိအံၤ ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်ညါလီၤအီၤ အဆိကတၢ်လၢ ကညီကလုၣ် အပူၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ကရၢကရိအံၤ စးထီၣ်ယုထံၣ် မၤဂ့ၢ်ထီၣ်ဒီး မၤအါထီၣ်ကညီ လံၣ်လဲၣ်ဒီး တၢ်ဆဲးတၢ်လၢ လၢအအိၣ်ဒီးသ့ၣ်တဖၣ်ဖဲ ၁၉၃၇ နံၣ်န့ၣ်လီၤ. တဘျီ ယီပံၣ်လီၤ “ဒီကလုၣ်မုၢ်နံၤ” လၢကညီဖိတဖၣ် ကအိၣ်ဒီးနံၤသဘျူအဂီၢ် ဆုၤထီၣ် တၢ်ပတၢ်ပြး ကရၢပစၢ် ဆူ ကိၣ်လိၣ်နံၣ်အတၢ်ပတၢ်ပြး အအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် အတၢ်ပညိၣ်ဒီး တၢ်ပံၣ်လီၤသးန့ၣ် မ့ၢ်ဝဲကညီ ဒီကလုၣ်ကပံၣ်ဖိၣ်ထီၣ်သးဒီး မၤဂ့ၢ်ထီၣ်တၢ်ယုတၢ်ဖိးလၢ ကညီအတၢ် ကရၢကရိအပူၤ, အကတီၢ်ဖဲန့ၣ် ဝုၣ်က့ၤ စးသ့ၣ်ထီၣ်ကရၢဒီး တၢ်ယုတၢ်ဖိး လၢတၢ်ပံၣ်ဖိၣ်ပုၤတကလုၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

စးထီၣ်လၢကိၣ်လိၣ်နံၣ် အတၢ်ပတၢ်ပြးန့ၣ် ကအၢၣ်လီၤဒီးပံၣ်လီၤန့ၣ် “ဒီကလုၣ်မုၢ်နံၤ” အံၤန့ၣ် ပံၣ်လီၤဝဲ တဘျီဘၣ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အဝဲသ့ၣ်လီၤဂၢ် န့ၣ်ဝဲဒၣ်လာ ကညီဖိလၢ အအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဆူၣ်သးဂဲၤ အတဟီၣ်ဆူၣ်လၢ ဒီကလုၣ်ပူၤသ့ၣ်တဖၣ် ကပံၣ်ဖိၣ်ထီၣ်အသးဒီး ပူၤထီၣ်ကိၣ်လိၣ်နံၣ်န့ၣ်လီၤ. အယိ ပုၤလၢ အပတၢ်ပြးတၢ်တဖၣ် ကတီၤကညးဝဲ ကညီခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်လၢ ကတူၢ် လိၣ် “ကညီနံၣ်ထီၣ်သီ” လၢ “ဒီကလုၣ် မုၢ်နံၤ” အလီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ကညီဖိခိၣ်န့ၣ် လၢဘျီဒိၣ်ထံးဒီခၢၣ်စးတဖၣ် ကိးဝဲတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဝံၤ စံးကတီၤ သကိးဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ လၢခံကတၢ်န့ၣ် “ပုၣ်သိၣ်လါထီၣ် (၁) သီ” အံၤန့ၣ် ကမ့ၢ် “ကညီနံၣ်ထီၣ်သီ မုၢ်နံၤ” န့ၣ် အၢၣ်လီၤတူၢ်လိၣ်ဝဲယုယုဖိးဖိး မ့ၢ်ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်လၢလၢ် အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

- (၁) ပွဲသိပ်လိထီၣ် (၁) သီအံၤ မ့ၢ်မ့ၢ်န့ၤလၢ ပဂ့ၤတူၢ်လိၣ်အီၤလၢ ကညီဖိခဲလၢၣ်, တၢ်ကွၢ်မိၣ် တၢ်ဘျုးတၢ်ဘျုးမ့ၢ်ဂ့ၤ, ပုၤကလုၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ တမံၤဂ့ၤ တမံၤဂ့ၤန့ၣ် တအိၣ်ဘၣ်.
- (၂) ပွဲသိပ်လိထီၣ် (၁) သီအံၤ တၢ်ပၣ်ဂၢၢ်ပၣ်ကျၢၤအီၤ ဒ်အမ့ၢ်တၢ်ဆၢ ကတီၢ်တကတီၢ်ယီၤဒီး “သလ့ၤ လိထီၣ် (၁) သီ (ဖျီၤ)” မ့တမ့ၢ် “ထဲၣ်(န့)ဒီးဖိၣ် (၁) သီ (ပွဲၤ)” န့ၣ်လီၤ.
- (၃) သလ့ၤလိဒီး ထဲၣ်(န့)ဒီးဖိၣ်လိသ့ၣ်တဖၣ်အံၤ လီၤပလိၣ်ဒီး ပွဲသိပ်လိအံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအဘျုးဖျိၣ် ဒိၣ်အါဒီး ဂ့ၤဝဲလၢ ကညီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.
- (၄) နံၤတနံၤအံၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လၢ တၢ်အိးထီၣ်ဘုသီခိၣ်, တၢ်သူၣ်ထီၣ်ဟံၣ်သီယီၤဒီး တၢ်မၤနီၣ် မၤယါ တၢ်ကမၤဒုးခိၤသံၣ်ခိၤအလီၢ် လၢကညီဖိသ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အယိ ဒ်အဖိလၢတၢ်အဂ့ၢ်အကျိၤလၢ တၢ်ဂၤလီၤစဲၤလၢ အပူၤအသိး “ကညီန့ၣ်ထီၣ်သီ မ့ၢ်န့ၤ” အံၤ ဘၣ်တၢ်ယုထၢအီၤန့ၣ်လီၤ.

ကညီခိၣ်န့ၣ်လၢ အဆဲးလီၤမံၤလၢ တၢ်ကပၣ်ပနီၣ် “ကညီန့ၣ်ထီၣ်သီ မ့ၢ်န့ၤ” အဂ့ၢ်အကျိၤအဂီၢ် ကညီခိၣ်န့ၣ် တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲဒၣ်

(၁)	စီၤကိၣ်(န့)စၢၣ်ဒံၣ်ဖိမ့	တီအူ	တၢ်အဲၣ်ပွဲၣ်မဆိၣ်
(၂)	စီၤမုးသ့	ဟီကတး	ဘူးဒး
(၃)	မါ(န့)ရွှၢ်ဘး	ပသံၣ် (ကလံၤစိး)	ခရံၣ်ဖိ
(၄)	စီၤစူး(ဒ်)နံၣ်လူန့ၣ်	ပသံၣ် (ကလံၤထံး)	ခရံၣ်ဖိ
(၅)	စီၤဖ့ၣ်သ့ၣ်	မိမုး (မ့ၢ်န့ၣ်)	ခရံၣ်ဖိ
(၆)	မါ(န့)ကၣ်အ့	မိမုး (မ့ၢ်ထီၣ်)	ဘူးဒး
(၇)	မါ(န့)ထီခ့ၣ်	မအူၣ်ပုၣ် (ကလံၤစိး)	ဘူးဒး
(၈)	မါ(န့)ရွှၢ်ညိး	မအူၣ်ပုၣ် (ကလံၤထံး)	ဘူးဒး
(၉)	စီၤသ့ၣ်ဒွ	ဒုသတူၢ် (ကလံၤစိး)	ဘူးဒး
(၁၀)	အူလးဖ့ၣ် (ပအိး)	ဒုသတူၢ် (ကလံၤထံး)	ဘူးဒး
(၁၁)	အူဖိမ့ၣ်	ကူးခမံၣ် (မ့ၢ်ထီၣ်)	ဘူးဒး

(၁၂) စီမံခန့်ခွဲမှုဦးစီးဌာန (မုန်တိုင်း) ခရိုင်ဖိ

သလွေလီမုန်တိုင်း၊ ထပ်(န်)ခိုးဖိတ်မုန်တိုင်း ဒီးပုဂံသိပ်လီထီဉ် (၁) သီဆာကတီၢ်မုန် တုၤယီတပူၤလၢ်လၢ်န့ၣ် ပမိၢ်ပၢ်ဖံဖု သ့ၣ်ကုသးပုၢ်တဖၣ် ပၢ်ဖိဉ်ထီဉ် အသး တပူၤယီဝံၤ မၤသကိးဝဲ တၢ်အိးထီဉ်ဘုၤသီခိၣ်အမူးဒီး အိၣ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီ၊ တၢ်သ့ၣ်ခုသးခုန့ၣ်လီၤ. ကညီကလုၣ်တဖၣ် ပကထံဉ်ဘၣ်လၢ မၤဝဲလုၢ်လၢ် ထုသန့လၢ အဖျါဒ် လၢအံၤအသိးစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

(၁) တၢ်သ့ၣ်တၢ်သ့ၣ်ဒီး တၢ်ဒီးတၢ်လၢ်လၢ အဟးထီဉ်လၢဒုးဒီးသံဉ်ဒီးအပူၤမုန်တိုင်းဒီး စံၣ်ပျီအပူၤမုန်တိုင်း သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ပၢ်ဖိဉ်ထီဉ်ဒီးဖိဝဲဝံၤ အိၣ်သကိးအိၣ်သကိးဝဲလၢ တၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီန့ၣ်လီၤ.

(၂) ပုၤသးစၢ်သ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး လၢမုၢ်န့ၣ်အဆာကတီၢ်န့ၣ် ဂုၢ်ကျဲးစးပၢ်ဖျါန့ၣ်ဆၢၣ် အတၢ်ယံတၢ်လၢဒီး အိၣ်သကိးအိၣ်သကိးဝဲလၢ တၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီန့ၣ်လီၤ.

(၃) ဖဲသလွေလီ၊ ထပ်(န်)ခိုးဖိတ်ထီဉ် (၁) သီ၊ ဝီၤထၢၣ်သၢအဆာကတီၢ်န့ၣ် ဒုဖိသဝီဖိသ့ၣ်တဖၣ် ပၢ်ဖိဉ် ထီဉ် အသးလၢ တၢ်လီၢ်လၢ ဘၣ်တၢ်ပၢ်ပနီၣ်အီၤအလီၢ်ဝံၤ ဘျီထီဉ်ဘါထီဉ်၊ ဟ့ၣ်တၢ်ယူးယီဉ်ဆု သ့ၣ်ကုသးပုၢ်တဖၣ် အအိၣ်ဝံၤ အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သကိးအိၣ်သကိးလၢ အပျဲဒီး တၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီန့ၣ်လီၤ.

(၄) လၢမုၢ်န့ၣ်တနံၤအံၤန့ၣ် မုၢ်မုၢ်န့ၣ်လၢ အပၢ်ဖျါထီဉ်တၢ်မၤ အသးဂ့ၤဂ့ၤန့ၣ်လီၤ. လၢကစၢ်ခိၣ်မုၢ်ဂ့ၤလၢ ပၤထံးပၤလၢ်မုၢ်ဂ့ၤဒီး တၢ်လီၢ်တပူၤလၢ်လၢမုၢ်ဂ့ၤန့ၣ် တၢ်အ့ၣ်လိၣ်ဆိးက့၊ တၢ်သ့ၣ်ဟ့ၣ်သးကါဒီး တၢ်ဟ့ၣ်ကၣ်တၢ်မၤကၣ်ခဲလၢ် အိၣ်ကတီၢ်အဆာကတီၢ်ဒီး ကညီဖိ တဖၣ် အိၣ်ဘူးအိၣ်တံၢ်လိၣ်သးလၢ တၢ်ဃူတၢ်ဖိး ဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်မၤန့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဘျီကလၢန့ၣ်လီၤ.

(၅) မုၢ်န့ၣ်အဂ့ၤလၢအမုၢ် နံၣ်ထီဉ်သီမုၢ်န့ၣ်အံၤန့ၣ် ပဝဲကညီဖိတဖၣ် လၢပကသ့ၣ်ထီဉ်ဟံဉ်သီအဂီၢ် ပအိၣ် ဒီး တၢ်ပၢ်လီၤလၢၢ်သန့ဒီး မ့မုၢ်လၢကစၢ်ခိၣ်ဒီး ပၤထံတၢ်လီၤသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် မၤရဲမၤပျီဝဲဒၣ် ဒုးဒီးသံဉ်ဒီးဖိဉ်ထီဉ်လၢ ကသ့ၣ်တၢ်ဖျးတၢ်အသီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လၢယးစံးကတီၢ်အိၣ်ခဲအံၤသ့ၣ်တဖၣ် မ့ၢ်တၢ်မၤလၢ ပမၤညီန့ၣ်အိၣ်လၢ ပျဲၣ်စီၢ်ခိၣ်လၢ တၢ်မၤ လၢကပီၤက့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပလဲၤခီဖျိတ့ၢ် နံၣ်လီၢ်လံၤဒီး သလွေလီ၊ ထပ်(န်)ခိုးဖိတ်ထီဉ် (၁)

သီမ့်တုၤန့ၣ် ပဝဲကညီဖိကိးဂၤ ပပၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ပသးဒီး ပဟ့ၣ်တၢ်ယူးယီၣ်ဆူ သ့ၣ်က့သးပှၢ်အအိၣ်ဒီး ပအိၣ်ဒီးတၢ်စံၣ်ယဲၤတဲယဲၤ၊ တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဆဲးတၢ်လၤ၊ တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢ အတၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီဝံၣ် ပအိၣ်ဒီးတၢ်ရူလိၣ်သးလၢ တၢ်အိၣ် သကိးအိၣ်သကိး အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ။ ပဝဲကီၢ်စၢ်ဖျိၣ် ကလုၣ်ခဲလၢၣ်သ့ၣ်တဖၣ် ဒ်ကညီဖိ ကလုၣ်အိၣ်လၢ တၢ်မုၢ်မုၢ်ဂ့ၤ၊ တၢ်ဖျိၣ်မုၢ်ဂ့ၤန့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဂံၢ် ဆူၣ်ဘါ ဆူၣ်အသိး ပဝဲကလုၣ်ဒ့ၣ်သ့ၣ်တဖၣ်စ့ၢ်ကိး ပကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ဆူၣ် လၢ ကီၢ် ပံၤယီၤစၢ်ဖျိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ။

ပဝဲကညီကလုၣ်ဒ့ၣ်တဖၣ် ပကဘၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ဟံးစုလိၣ်သးဒီး ကလုၣ်ဒ့ၣ် အဂၤတဖၣ်ဒီး ဂုၣ်ကျဲးစး မၤဆူၣ်ဆူၣ်ဒ်သိးပကမၤန့ၣ်တၢ်၊ မၤဂ့ၤတၢ်ဒီး လဲၤဆူ ညါလၢ တၢ်ခဲလၢၣ်ခဲဆ့လၢ ထံကီၢ်ကအိၣ်မုၢ်အိၣ်ပၤအဂီၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အမိၢ် ပှၢ်န့ၣ်လီၤ။ ပဝဲကညီကလုၣ် အတၢ်ဆဲးတၢ်လၤဒီး လုၢ်လၢ်ထူသန့သ့ၣ် တဖၣ်န့ၣ် ပကဘၣ် ဟံးယၢ်ကျဲၤကျဲၤဒီးစိၣ်မူအိၣ်၊ ပတဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်သးက့ၣ် နီတဂၤ ဘၣ်။ မ့ၢ်တခိပကဘၣ်ဟ့ၣ်သဆၣ်ထီၣ် ပပှၢ်ကလုၣ်လၢ ကအိၣ်ဒီး တၢ်ယူတၢ်ဖိး ဒီး တၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီန့ၣ်လီၤ။

(၇၉) ဘျီတဘျီ, “ကညီနံၣ်ထီၣ်သီ” အနံၤဆၢက့ၤအံၤန့ၣ် စံးဘျးစံး ဖျိၣ်ဘၣ် နံၣ်ထီၣ်သီအကမံးတံၣ် ကိးဂၤ ဒီးဆၢဂ့ၤဆၢဂါဘၣ်သုကိးဂၤ မိနံၣ်ထီၣ်သီ ကဟဲစိၣ်န့ၣ်သ့ တၢ်ယူတၢ်ဖိးဒီး တၢ်သ့ၣ်ဖုံသးညီလၢ မုၢ်နံၤ အယံအလၢ တနံၤ အံၤန့ၣ်တက့ၢ်။

တၢ်ဘျးဒိၣ်မးလီၤ။

မါ(နံ)ပံၣ်တၢ်က့ၣ်ယ့ၣ် (KKK)

ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့

၂၉-၁၂-၂၀၁၆

ကရင်နှစ် ၂၇၅၆ခုနှစ်

နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲ ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့ ဖြစ်ပေါ်လာပုံ သမိုင်းကြောင်းကို သတိရမှတ်မိစေရန်စာတမ်း

အဖွဲ့ဝင် ဥက္ကဋ္ဌ သဘာပတိ၊ မြို့နယ်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ ကိုယ်စားလှယ် များနှင့်တကွ ရပ်နီးရပ်ဝေးမှ ကြွရောက်လာကြသော ကရင်အမျိုးသား ညီအစ်ကို မောင်နှမများနှင့် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား ညီအစ်ကို မောင်နှမများ အားလုံးသို့

ကရင်အမျိုးသားပြက္ခဒိန် (၂၇၅၆) ခုနှစ်၊ (၇၉)နှစ်မြောက် ကရင် နှစ်သစ် ကူး နှစ်ပတ်လည်နေ့ (၂၀၁၆) ခုနှစ်သို့ တက်ရောက်လာကြသော လူထု ပရိသတ် ကြီးအား နှစ်စဉ်ကျင်းပမြဲ ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့ဖြစ်ပေါ်လာပုံ သမိုင်းကြောင်းကို သတိရမှတ်မိစေရန် စာတမ်းအား ရှင်းလင်းဖတ်ကြားရန် အခွင့်ပေးသော သက်ဆိုင် ရာ အကြီးအကဲများကို ကျေးဇူးတင်ရှိပါကြောင်း ဦးစွာပဏာမ ပြောကြားလိုပါသည်။

ယနေ့သည် ကရင်လူမျိုးများအတွက် (၂၇၅၆) သလေး တစ်ရက်နေ့ (စကော) နှင့် ထိုင်ခေါက်ဖို တစ်ရက်နေ့(ပိုး)ကရင်၌ ကျရောက်သည်။ မြန်မာလူမျိုး တို့အတွက် (၁၃၇၈)ပြာသိုလဆန်း (၁) ရက်နေ့ဖြစ်သည်။ ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့အား (၁၉၃၇) ခုနှစ် မှ စတင်လာခဲ့ပြီး ယနေ့သည် (၇၉) ကြိမ်မြောက် မင်္ဂလာအပေါင်းနှင့် ပြည့်စုံသော အခမ်းအနားကို ကျင်းပခြင်းဖြစ်ကြောင်း မှတ်ယူနိုင်ပေသည်။ ကရင် အမျိုးသားများ အနေဖြင့် ဤနှစ်သစ်ကူးနေ့ အခါသမယ၌ ဝမ်းမြောက်ပျော်ရွှင်စွာ မျှော်လင့်လျက် ခရစ်ယာန်များအနေဖြင့် ဘုရားကျောင်းများ၌ လူထုဝတ်ပြု အစည်း အဝေးများကိုတက် ရောက်လာကြပြီး ပုဗ္ဗဘာသာများအနေဖြင့် သက်ကြီး ရွယ်အို များကို ပူဇော်ကန်တော့ပြီး ဘုန်းကြီးများအား ဆွမ်းကပ်လှူ ပူဇော်ကြပါသည်။ ဤ ကရင်အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူးနေ့သည် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံး တရားဝင်ရုံးပိတ်ရက်အဖြစ် သတ်မှတ်ပေးထားသော ရက်တစ်ရက်ဖြစ်ပါသည်။

ဦးစွာပထမ စကားချီးအနေဖြင့် သမိုင်းပညာရှင်အချို့မှ လေ့လာတွေ့ရှိ ထားခဲ့သော ကရင်အမျိုးသား ပြက္ခဒိန်နှင့် ပတ်သက်၍ ထင်မြင်မှန်းဆချက် အချို့ကို

ပြောကြားလိုပါသည်။ အချို့သော သမိုင်းပညာရှင်များ က ပြောကြားထားသည်မှာ ကရင်တိုင်းရင်းသားမျိုးနွယ်စုသည် မွန်ဂိုလီးယားမျိုးရိုးမှ ဆင်းသက်လာပြီး မြန်မာပြည်အတွင်းသို့ ယူနန်ဒေသ (တရုတ်ပြည် အနောက်ပိုင်း) မှတစ်ဆင့် ဖြတ်သန်းကာ မတူညီကြွပြားသော အုပ်စု (၇)စုဖြင့် ဝင်ရောက်လာခဲ့ကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ပထမဦးဆုံး အုပ်စုမှာ ယူနန်ကို BC ၁၁၂၈ ခုနှစ်၌ စွန့်ခွာလျက် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ BC ၁၁၂၅ ခုနှစ်၌ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ ဒုတိယအဖွဲ့မှာ ယူနန်ဒေသကို BC ၇၄၁ ၌ ထွက်ခွာလာခဲ့ကြပြီး မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ BC ၇၃၉ ခုနှစ်၌ ရောက်ရှိလာခဲ့ကြသည်။ ကရင်အမျိုးသားများ စတင်ရောက်ရှိလာခဲ့သော BC ၇၃၉ ခုနှစ်ကို အခြေခံပြီး ယနေ့ထိတိုင်အောင်တွက်ချက်လျှင် ကရင်အမျိုးသား ပြက္ခဒိန်နှစ်မှာ (၂၇၅၆) ခုနှစ် ဖြစ်ပေသည်။

ဒုတိယအနေဖြင့် ကရင်အမျိုးသား နှစ်သစ် ကူးနေ့သည် အဘယ့်ကြောင့် မြန်မာပြက္ခဒိန် ပြာသိုလဆန်း (၁) ရက်နေ့၌ ကျရောက်ကြောင်းကို ပြန်လည် သုံးသပ်ရန်ဖြစ်သည်။ ကိုလိုနီအချိန်ကာလ အတွင်း၌ ကရင်အမျိုးသားအဖွဲ့အစည်း (Karen National Association) KNA ဟူသော ကရင်အမျိုး သားများထဲ၌ (Daw-Ka-Loo) ဒေါကလူဟု လူသိများသော ပထမဦးဆုံးသော ကရင်အဖွဲ့အစည်းကို ကရင် အမျိုးသားများမှ စတင်ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ခဲ့ကြသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းသည် ၁၉၃၇ ခုနှစ်မှ စတင်လျက် ကရင်စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှုကို တိုးတက်ပြန့်ပွားအောင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်။ ကရင်အမျိုးသားများအတွက် (ကရင်အမျိုးသားနေ့) ကို တရားဝင်ရုံးပိတ်ရက်အဖြစ်သတ်မှတ်ပေးရန် ကိုလိုနီအစိုးရအား စတင် လျှောက်ထားခဲ့ကြသည်။ သူတို့၏ ရည်မှန်းချက်နှင့် ဦးတည်ချက်တို့မှာ ကရင်အမျိုးသားများ အချင်းချင်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက် ကရင်အမျိုးသားစုထဲ၌ စည်းလုံးညီညွတ်မှုကို တည်ဆောက်သွားရန်နှင့် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား တစ်ရပ်လုံးနှင့် တူညီသော ယုံကြည်မှုကို အောင်မြင်စွာ တည်ဆောက်သွားရန်နှင့်အတူ ယှဉ်တွဲညီညွတ်စွာ နေထိုင်သွားနိုင်ရန်ပင် ဖြစ်သည်။

ကိုလိုနီအစိုးရသည် ကရင်အမျိုးသား မျိုးချစ်စိတ်ဓာတ်ရှိသူများ၏ ခံယူချက် သဘောထားသည် ကြီးထွားလာပြီး ကရင်အမျိုးသား စိတ်ဓာတ်သည် ကရင်လူမျိုးများအား အင်အားကြီးသော မျိုးချစ်စိတ်ကြီးသူများ ဖြစ်လာစေရန် အားပေးမည်မှာသံသယမရှိ မလွဲကေန်ဖြစ်လျက် ကိုလိုနီကိုဆန့်ကျင်သော ကြိုးပမ်း ဆောင်ရွက် လှုပ်ရှားမှုတို့၌ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားမည်ကို ယုံကြည်ထင်မြင်ပုံပေါ်သောကြောင့် (ကရင်အမျိုးသားနေ့) ကို အသိအမှတ်ပြုပေးရန် အတော်ပင် ကြောက်ရွံ့နေခဲ့ကြသည်။ သို့ဖြစ်၍ အစိုးရသည် ကရင်အမျိုးသားနေ့အစား ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်မှုကိုခံယူရန် ကရင်ခေါင်းဆောင်များအား နားချခဲ့သည်။

ထို့ကြောင့် အထက်လွှတ်တော် ပါလီမန်မှ ကရင်အဖွဲ့ဝင်များမှ အစည်းအဝေး ခေါ်ယူပြီး ဤ အကြောင်းအရာ ကိစ္စရပ်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးခဲ့ရာ နောက်ဆုံးတွင် မြန်မာ ပြာသိုလဆန်း (၁) ရက်နေ့ကို ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့အဖြစ် တစ်ညီတညွတ် တည်းဖြင့် အောက်ပါ အခြေအနေများအရ ရွေးချယ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရသည်အထိပင် ဖြစ်သည်။

- (၁) ပြာသိုလဆန်း (၁) ရက်နေ့ကို ကရင်အမျိုးသား တစ်ရပ်လုံးမှ လူမျိုးဘာသာ မခွဲခြားဘဲ လက်ခံသည်။
- (၂) ဤပြာသိုလဆန်း (၁) ရက်နေ့သည် တစ်ချိန်တည်းမှာပင် (Tha-Lay) သလေး (၁) ရက်နေ့ သို့မဟုတ် (Htaung-Khauk-Po) ထိုင်ခေါက်ဖို (၁) ရက်နေ့၌ ထပ်တူကျရောက်ကြောင်း အတည်ပြုသည်။
- (၃) သလေး (Tha-Lay) နှင့် ထိုင်ခေါက်ဖို (Htaung-Khauk-Po) လများသည် ပြာသိုနှင့် ထပ်တူကျ ရောက်မှုရှိပြီး ကရင်အမျိုးသားများအတွက် ကျက်သရေမင်္ဂလာနှင့် ပြည့်စုံသော ကောင်းမြတ်သည့် လမြတ်များ ဖြစ်သည်။
- (၄) ဤနေ့တွင်ကရင်လူမျိုးများသည်အသစ်တာရှည်ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သော ကောက်ပဲသီးနှံများကို ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ အိမ်ယာသစ်များကို ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့် လယ်ယာမြေအသစ် (တောင်ယာ) အတွက် နေရာအသစ်များကို သတ်မှတ်ခြင်းများ လုပ်ဆောင်ကြသည့်အချိန် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်၍ အောက်ပါ အခြေအနေများအရ ကရင် အမျိုးသား နှစ်သစ်ကူးနေ့ကို ရွေးချယ်ခဲ့ကြသည်။ အစိုးရသို့ ကရင်အမျိုးသားနှစ်သစ်ကူးနေ့အား အတည်ပြုရန်ကိစ္စအတွက် လက်မှတ်ထိုး တင်ပြခဲ့ကြသော ပါလီမန်မှ ကရင်ပါလီမန် အမတ်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

(၁) စောဂျွန်ဆင်ဒီပိုးမင်း	တောင်ငူ	မေတ္တာပြဟွာစိုရ်
(၂) စောမြသိန်း	ဟင်္သာတ	ဗုဒ္ဓ
(၃) မန်းရွှေဘ	ပုသိမ် (မြောက်)	ခရစ်ယာန်
(၄) စောဆစ်ဒနီလူနီ	ပုသိမ် (တောင်)	ခရစ်ယာန်
(၅) စောဖေသာ	မြောင်းမြ (အနောက်)	ခရစ်ယာန်
(၆) မန်းကံအေး	မြောင်းမြ (အရှေ့)	ဗုဒ္ဓ

(၇) မန်းထွန်းခင်	မအူပင် (မြောက်)	ဗုဒ္ဓ
(၈) မန်းရွှေညွန့်	မအူပင် (တောင်)	ဗုဒ္ဓ
(၉) စောသာဓွေး	သထုံ (မြောက်)	ဗုဒ္ဓ
(၁၀) ဦးလှဇေ (ပအို)	သထုံ (တောင်)	ဗုဒ္ဓ
(၁၁) ဦးဖိုးမျှင်	ကျိုက္ခမီ (အရှေ့)	ဗုဒ္ဓ
(၁၂) စောဖိုးချစ်	ကျိုက္ခမီ (အနောက်)	ခရစ်ယာန်

သလေးလ၊ ထိုင်ခေါက်ဖိုလ (၁)ရက်နေ့၊ ပြာသို လဆန်း (၁)ရက်နေ့သို့ ရောက်ရှိလာတိုင်း ကျွန်ုပ်တို့၏ ဘိုးဘွားတို့သည် စုဝေးကြလျက် သိုက်သိုက်ဝန်းဝန်း ပျော်ပျော်ပါးပါးဖြင့် ကောက်သစ်စားခြင်း အထိမ်းအမှတ်ပွဲများကို ပြုလုပ်ကျင်းပ ကြသည့်အပြင် ကရင်လူမျိုးများသည် အောက်ပါ အစဉ်အလာများကိုလည်း လုပ်ဆောင်ကြကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

- (၁) လယ်ယာမြေနှင့် ဥယျာဉ်ခြံမြေများမှ ထွက်ရှိသော ကောက်ပဲသီးနှံသစ်များ၊ သစ်သီးဝလံများကို အတူတကွ ဝိုင်းဝန်းချက်ပြုတ် စားသောက်ကြသည်။
- (၂) လူငယ်များအားလုံးတို့ကလည်း ညပိုင်းတွင် ကြိုးစား၍ သဘာဝ အလှတရားများကို ပေါ်လွင်စေရန် ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် စားသောက်ကြသည်။
- (၃) သလေး၊ ထိုင်ခေါက်ဖို (၁) ရက်နေ့ နံနက်စောစောတွင် ရွာသူရွာသားများ အားလုံးနှင့် ရပ်ကွက်တွင်း နေထိုင်သူတို့သည် သတ်မှတ်ထားသော နေရာ၌ စုဝေးလျက် သက်ကြီးရွယ်အိုများကို အရိုအသေပေးခြင်း၊ ပူဇော်ကန်တော့ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ကြသည်။ ထို့နောက် ပျော်ရွှင်စွာဖြင့် အတူတကွ စားသောက်ကြသည်။
- (၄) ဤမင်္ဂလာရှိသောနေ့၌ ဒေသအလိုက် တောင်ပေါ်နှင့် ဒေသအသီးသီးမှ ရန်ပွဲများ၊ မနာလိုမှုများနှင့် လက်တုံ့ပြန်ခြင်းများကို ရပ်စဲအေးငြိမ်းစေလျက် ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်းနှင့် မင်္ဂလာရှိခြင်းများကို ဖြစ်ပေါ်စေသည်။
- (၅) ဤမင်္ဂလာရှိသော နှစ်သစ်ကူးနေ့၌ ကျွန်ုပ်တို့ ကရင်လူမျိုးများသည် အိမ်သစ် ဆောက်လုပ်ရန် အုတ်မြစ်ချခြင်းနှင့် တောင်ပေါ်နှင့် ဒေသ အသီးသီးရှိ တောင်ယာမြေစိုက်ကွက် အသစ်များကို ရှင်းလင်း ခုတ်ထွင်ခြင်း များ

ကို လုပ်ဆောင်ကြသည်။

ယခုစင်မြင့်ထက်၌ ပြသတင်ဆက်လျက်ရှိသော ဂုဏ်ပြုခြင်း အခမ်းအနားသည် ကျွန်ုပ်တို့အဖို့ ပြောကြားသွားခဲ့သော ရိုးရာထုံးတမ်းစဉ်လာများအရ သရုပ်ဖော်ထားခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

လွန်ခဲ့သော နှစ်ဟောင်းကို ကျော်လွန်လျက် ရောက်ရှိလာသော သလေး၊ ထိုင်ခေါက်ပို (၁) ရက်နေ့၌ ကျွန်ုပ်တို့အားလုံးစုဝေးလျက် သက်ကြီးရွယ်အိုများကို ပူဇော်ကန်တော့ကာ မိန့်ခွန်းပြောခြင်း၊ ရိုးရာအကနှင့် ရိုးရာသီချင်းများကို ပျော်ရွှင်ပုံကြားစွာဖြင့် ကခုန် သီဆိုလျက် အတူတကွစားသောက်ပွဲများကိုလည်း ကျင်းပကြသည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ပြည်ထောင်စု တိုင်းရင်းသား မျိုးနွယ်စုများနှင့်အတူ ကရင် လူမျိုးများသည်လည်း ချမ်းသာသုခနှင့် ပူဆွေးသောကဒုက္ခများအကြား၌ ခိုင်မာ အားကြီးသော ပြည်ထောင်စု မြန်မာနိုင်ငံတော်ကြီးကို တည်ဆောက်ရန် ကြိုးပမ်းသွားရပါမည်။ ဤ ထူးမြတ်သော အခမ်းအနားအားဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကရင်လူမျိုးများသည် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ တိုင်းရင်းသားလူမျိုးနွယ်စုများနှင့်အတူ လက်တွဲပါဝင်လျက် နိုင်ငံတော်ကြီး တစ်ခု လုံး၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာနှင့် လမ်းစဉ်များအတွက် အားတက်သရော အဓိက ထား ကြိုးပမ်းလုပ်ဆောင်သွားရပေမည်။ ကရင်အမျိုးသား ယဉ်ကျေးမှုနှင့် ဓလေ့ရိုးရာ ထုံးတမ်းစဉ်လာတို့ကို မြဲမြံစွာ ထိန်းသိမ်းထားနိုင်လျက် မလိုတမာ အငြိုးထားစိတ်နှင့် မကောင်းမှုများသည် မည်သူ့အပေါ်မှ မရှိဘဲ ချစ်ခြင်း၊ ငြိမ်းချမ်းခြင်းနှင့် ပျော်ရွှင်ခြင်းများတို့ကို လူသားတိုင်း ရရှိနိုင်ကြပါစေ။

ဤ (၂၇၅၆) ခုနှစ်၏ နှစ်ပတ်လည် ကရင်နှစ်သစ်ကူးနေ့၌ နှစ်သစ်ကူးဂုဏ်ပြုခြင်းကော်မတီအဖွဲ့ဝင်များမှ အားလုံးကို ပျော်ရွှင်ဖွယ်ကောင်းသော ကရင်အမျိုးသားနှစ်သစ်ကူးနေ့ဖြစ်ပါစေကြောင်း ဤအချိန်အခါသမယ၌ နှုတ်ခွန်းဆက်သလိုက်ပါသည်။

မန်းပီတာကြာရင်(KKK)

Karen New Year Day

2016

The Karen calendar year (2 7 5 6)

The commemorative analysis for the annual celebration of the Karen New Year Day

To the panel of Chairman, township and regional delegates, together with our Karen brethren (far and near), and our Union compatriots. May I first of all impress my gratitude and thanks all of the elders concern for giving me an opportunity to put forward and clarify the commemorative analysis for the annual celebration of the Karen New Year Day, to the masses attending our 79th Anniversary of Karen New Year Day (2016) , the Karen calendar year (2756) .

Today for the Karen people the date in(2744) falls on 1st Thalay for the (Sgaw) and 1st Htaing khauk- po for (Po) Karens. For the Burmese, their date falls on 1st Pya-tho month-1366. The Karen New Year Day celebration began since(1937) and today the celebration marks the 79th Anniversary off the auspicious occasion. For the Karen people, this New Year Day was celebrated jubilantly with joy , hope and happiness , attending mass services at the various churches for the Christians and making reverence to the elders and giving alms to the monks for the Buddhist. This Karen New Year Day was analected as an official gazetted holiday by the government.

Firstly I would like to put forward some aspect regarding the Karen calendar year as observed by some historians. Some historian say that the Karen race came from the (Mongoloid stock) came in to Burma (Myanmar) through Yunnan province (western china) under seven different batches. The first batch left Yunan in BC 1128 and reached Burma in BC 1125 . The second batch left Yunan in BC 741 and arrived Burma in BC 739. If we trace back the Karens from their

arrived date BC 739, till today we shall find the Karen calendar year as 2756.

Secondly , to review as to why the “Karen New Year Day” falls on 1st Pya-tho, the Burmese calendar month. During the colonial era, the “ Karen National Association” (KNA), popularly known by the the Karen people as” Daw-ka- loo” was the first association to be formed by the Karen people..The association began to promote and propagate the Karen literature and culture to such an extent that in 1937 , began applying for a “Karen National Day” for the Karen people as a gazetted holiday to the colonial government. Their aim and object was to enable the Karen people to organize and promote unity among the Karen community , while endeavouring to build fraternity and harmony with the Union nationalities as a whole.

Since the colonial government was quite afraid to recognize the “Karen National Day” because they seem to believe that the Karen nationalist sentiment might grew to such an extent that the Karen nationalism would no doubt force the Karen people to become dynamic nationalist and take advantage by joining the anti-colonial struggle. So the government instead coax the Karen leader to accept a “Karen New Year Day” instead of a “Karen National Day.” So the Karen member from the upper house of the legislature of parliament got together and held a meeting by consulting the issue till finally the Burmese date of 1st Pya-tho month was unanimously chosen as the day for the “Karen New Year” under the following conditions~

- (1) 1st Pya-tho is the date acceptable to all the Karen people without any religious or national Discrimination.
- (2) This 1st Pya-tho is in confirmation with the same timing of 1st Tha-lay or 1st Htaing-Khauk-Po.
- (3) This Tha-lay and Htaing-Khauk-po months falls on the same month of Pya-tho and is the Gracious and well-being month for the Karen people.

- (4) This day is the time for the production of new and sustainable crops , residing in new home, building new houses and remarking new spaces for new farms (town-yar) by the Karen People.

So under these conditions that the “Karen New Year Day” was chosen.

The Karen members of parliament who have signed and submitted the resolution for the Approval of the “Karen New Year Day” to the government were as follow:~

(1)	Saw Johnson D. Po Min	Taungoo	Myitta Byanmasoe
(2)	Saw Myat Thein	Henzada	Buddhist
(3)	Mahn Shwe Ba	Bassein(North)	Christian
(4)	Saw Sidny Luni	Bassein(South)	Christian
(5)	Saw Pe Tha	Myaung Mya(West)	Christian
(6)	Mahn Kan Aye	Myaung Mya(East)	Buddhist
(7)	Mahn Tun Khin	Maubin(North)	Buddhist
(8)	Mahn Shwe Nyunt	Maubin(South)	Buddhist
(9)	Saw Tha Dwe	Thaton(North)	Buddhist
(10)	U Hla Pe (Pao)	Thaton(South)	Buddhist
(11)	U Po Hmyin	Kyeikkame(East)	Buddhist
(12)	Saw Po Chit	Kyeikkame(West)	Christian

Whenever 1st Tha-lay , Htaing-Khauk-po arrived at the come time of 1st Pya-tho, our old ancestors get together community-wise, staging feast for their new sustainable craps. Furthermore the following routing for the Karen people were observed:~

- (1) All new crops and product (fruits) from the fields and garden were gathered, cooked and eaten.

- (2) All youths try and catch reatures during the night and held feast at their pleasure.
- (3) On the early morning of 1st (Tha-lay , Htaing-Khaunk-po), all the villagers and residential were gather at the selected place and give reverence to the elders. Then have a nice time holding feast together.
- (4) On their auspicious day, all quarrels, grudges and revenge between regional and hills and dales ceases while intimacy, peace and tranquility prevails.
- (5) On this auspicious day (near year day) we Karen undertake a new foundation to build a new house and clearing new patches of farm (town-yar) on the hills and dales.

The celebration we are now staging is undertaken according to the routing I have said just now.

With the passing of the old year and the arrival of 1st (Tha-lay, Htaing-Khauk-po) we shall all get together and give reverence to the elders make speeches, dance and sing jubilantly, holding feast together. All we Union national communities along with the Karen people under weal and woe must strive to build a strong and united Union of Myanmar. On this special occasion we Karen people shall join hands with all the national communities and strive together with might and main for the welfare, benefit and progress of the entire nation. May the Karen culture and tradition be firmly sustainable with malice towards none, may peace and happiness prevail towards mankind.

On this (2756) Anniversary of the “Karen New Year Day”, the “New Year Day” celebration committee, wishes all of you a “Happy Karen New Year” and compliment of the season.

Mahn Peter Kya Yin (KKK)

အစိုးရအသိအမှတ်ပြု ကရင်အမျိုးသားနှစ်သစ်ကူးနေ့ ရရှိရေးအတွက် လက်မှတ်ရေးထိုးတောင်းဆိုခဲ့သော အောက်လွှတ်တော်အမတ်မင်းများ

စောညွန့်ဆင်ဒီဖိုးမင်း

စောဆစ်ဒနီလူနီ

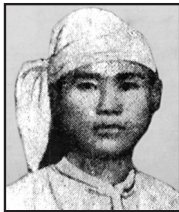
မန်းဘခိုင်

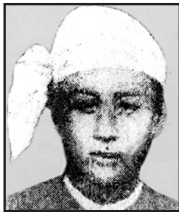
စောဖေသာ

မန်းကံအေး

စောမြတ်သိန်း

မန်းထွန်းခင်

မန်းရွှေညွန့်

စောသာခွေး

ဦးလှဖေ

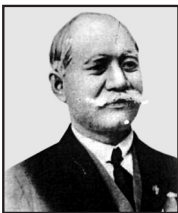

ဦးဖိုးမျှင်

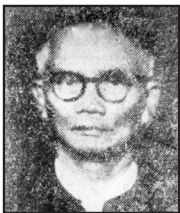

စောဖိုးချစ်

အစိုးရအသိအမှတ်ပြု ကရင်အမျိုးသားနှစ်သစ်ကူးနေ့ ရရှိရေးအတွက် ပူးပေါင်းကူညီခဲ့သော အထက်လွှတ်တော်အမတ်မင်းများ

စံစိဖိုး

မန်းရွှေဘ

သရာစံဘော်

မန်းပီတာကြာရင်(KKK)

